

Sygn. akt IV CSK 245/20

POSTANOWIENIE

Dnia 22 stycznia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z powództwa U. Spółki Jawnej z siedzibą w P.
przeciwko W.

Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 22 stycznia 2021 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w L.

z dnia 19 czerwca 2019 r., sygn. akt IX Ga (...),

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2) zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest środkiem zaskarżenia o charakterze nadzwyczajnym. Ma przede wszystkim na celu - w interesie publicznym - ujednolicenie orzecznictwa sądów powszechnych, rozstrzyganie sporów precedensowych oraz o istotnym znaczeniu dla rozwoju prawa i judykatury sądowej. W związku z tym jednym z koniecznych elementów skargi kasacyjnej jest wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie, w którym skarżący powinien wskazać,

że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. i związku z tym istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący w odrębnym wywodzie wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Powódka [...] Zakłady Przetwórstwa (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w K. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w L. z dnia 19 czerwca 2019 r. w sprawie IX Ga (...).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłankach przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c. Oczywiście zasadność skargi kasacyjnej skarżący uzasadniał naruszeniem prawa materialnego (art. 96, 98, 499, 61, 6, 471, 480 § 3 w związku z art. 578 i 577, 580 § 2 k.c.) a także przepisów postępowania (art. 382, w związku z art. 235 oraz 386 § 4 w związku z art. 233 w związku z art. 278 § 1 k.p.c.).

W związku z uzasadnieniem wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania trzeba podnieść, że odwołanie się na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje do przedstawienia wyводу prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły, czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia, co daje podstawy do uznania skargi

za oczywiście uzasadnioną (tak np. Sąd Najwyższy w postanowieniach z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, niepubl.; z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, niepubl.; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, niepubl.; z dnia 5 października 2007 r., III CSK 216/07, niepubl.; z dnia 20 czerwca 2007 r. II CSK 184/07, niepubl.; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, niepubl.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, niepubl.; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, niepubl.; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/ 07, niepubl.; z dnia z 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, niepubl.; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, niepubl.; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, niepubl. i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, niepubl.).

Wnosząca skargę kasacyjną nie przedstawiła okoliczności świadczących o występowaniu w sprawie tak rozumianej oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Sąd *meriti* odniósł się do złożonego na rozprawie oświadczenia o potrąceniu natomiast czym innym jest kwestia dopuszczalności dorozumianego złożenia oświadczenia o potrąceniu, o czym niżej.

Wobec powołanych podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania trzeba uwzględnić utrwalony w orzecznictwie Sądu Najwyższego pogląd, że jeżeli skarżąca, jako okoliczność uzasadniającą wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, to powinna nie tylko to zagadnienie przedstawić przez jego sformułowanie z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało, a także przytoczyć argumenty prawne prowadzące do rozbieżnych ocen prawnych, ale ponadto wykazać, że jest to zagadnienie nowe, którego rozwiązanie jest istotne nie tylko dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy, lecz także dla praktyki sądowej (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 3 października 2002 r., II CKN 447/01, niepubl.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, niepubl.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, niepubl.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepubl.; z dnia 28 czerwca 2008 r., III CSK 99/08, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2008 r., I CSK 108/08, niepubl.).

Wbrew twierdzeniom zawartym w skardze w sprawie nie występuje tak określone istotne zagadnienie prawne. Już w postanowieniu z dnia 9 marca 1972 r. (III PZP 2/72) Sąd Najwyższy wskazał, że potrącenia dokonuje się przez

oświadczenie dłużnika, złożone drugiej stronie w dowolnej formie, przy czym nie jest konieczne wyraźne stwierdzenie, iż dłużnik potrąca swoją wierzytelność z wierzytelnością drugiej strony, lecz wystarczy ujawnienie przez niego woli umorzenia obu wierzytelności przez ich wzajemne przeciwstawienie sobie. Z kolei w wyroku z dnia 12 listopada 1973 r. (II CR 606/73) rozstrzygnął, że przepisy kodeksu cywilnego o potrąceniu, określając sposób w jaki następuje potrącenie, nie zastrzegają dla tej czynności prawnej zachowania szczególnej formy. Oznacza to, że oświadczenie o potrąceniu może być złożone w każdy sposób, który w dostatecznym stopniu ujawnia treść tego oświadczenia (art. 61 k.c.). Ponadto o wymaganiach co do zarzutu potrącenia i dopuszczalności złożenia oświadczenia w sposób dorozumiany Sąd Najwyższy wypowiedział się w wyrokach z dnia 13 października 2006 r. (III CSK 256/06) oraz z dnia 24 stycznia 2014 r. (V CSK 123/13).

W związku z pozostałymi wskazanymi zagadnieniami prawnymi i potrzebą wykładni wskazanych w skardze przepisów trzeba wskazać, że Sąd drugiej instancji ocenił, iż pełnomocnik powoda legitymował się pełnomocnictwem procesowym a co do oświadczenia pełnomocnika procesowego złożonego na rozprawie, to jego nieuwzględnienie nie wiązało się z kwestią możliwości złożenia oświadczenia o potrąceniu w sposób dorozumiany ale było wynikiem oceny, iż oświadczenie to nie zawierało istotnych elementów wyrażających wolę potrącenia własnej wierzytelności z wierzytelnością powoda. Dlatego wskazane zagadnienia oraz wykładnia przepisów wymienionych przez skarżącą nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie.

Konkludując, w sprawie nie zachodzą wskazane przez skarżącego przesłanki opisane w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c. ani brana pod rozwagę z urzędu nieważność postępowania. Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 391 § 1, 398²¹ k.p.c.

